

עם השנתון

בפתח "שאנן" ט"ז מובאים דבריו המרגשים של ראש המכלה, ד"ר יהיאל פריש, ועמו – דבריו הפסף של הרב יעקב קלין, שנאמרו בעת הלוויה – המבטאים את שמטנו ממה שהובא בפתח המאמרים, המתפרנסים בשנתון תשע"א זה, לזכרו של מנהלנו היקר והאהוב, ד"ר שלמה חריר ז"ל. לטumo ולרכשו – ריכזו את המאמרים בשני מדורים: *מרקא ופרשנותו*, הגות יהודית.

מרקא ופרשנותו

ארהם אוחזין מшиб הפעם על השאלה: מה גורם לכך שמועד חודש תשרי, ימי חג בתורה, קיבל אצל חז"ל צביו של ימי דין דווקא? ד"ר ניסן אררט משלב ביאור טכני של האדריכל מיכאל חייטין, לשחוור מבנה המשכן, כדי להעמידנו על תפקודו הייחודי של האهل מועד – כimbוא' למשכן וכמקום התוועדות למנהיגות האומה. יובל ברחה"ד מציע ביאור מעניין לפתרון הקשר הפרובלמטי שביחסי אברהם ולוט, בן-אחיו. מאמרו מעמידנו על מערכת מורכבת של התייחסויות הדדיות. ד"ר טליה הורוביץ ורחל קלין מתמודדות עם השאלה: מה הניע את שמשון להילחם בפלשתים? המאמר שותח שלוש שיטות, המתמודדות עם הבעה. ד"ר ירמיהו מלחי מדגים, במאמר זה את תרומת ר' ישעיה דטראני (הריה"ד) לבניית הנוסח של פירוש רש"י – במוסרואת האיטלקית, השונה מן המסורת האשכנזית-צՐפתית. ד"ר נתן קלואס שוב מטפל בדוגמה הספרותי, המכונה "המבנה הקדוקדי", והפעם הוא זו בדברי המשורר בתהילים נו 4 – ב'.ב.

הגות יהודית

ד"ר יעקב אميد מבקש להoir – באמצעות גלגול ספרו של שלום כהן "שרשי אמונה" – תהליכיים מעניינים של החינוך היהודי בתקופת ההשכלה, בمعالג הסובב את גרמניה, את אנגליה, את הולנד ואת ארה"ב. שרחה-רחאל תאובנבלט (מהלו) מציגת את הדילמה שבמעשה החינוכי הפרובלמטי של רבינו פרידא. היא מציעה את שניתן לדלות מן האגדה מבחינה חינוכית. הרב רונן לוביץ מצביע על שינוי מהותי בהבנת המושגים: "קידוש-השם" ו"חילול-השם" במשמעותם של רבנים בציונות הדתית – בעקבות תקומות עם ישראל בארץ. ד"ר יהושפט נבו זו במשמעות החסידית-היהודית של ר' אליהו מפולא (תלמיד ר' מנחים מנדל מקוצק). בנוסאים: מעמדו של הצדיק ומעמדתו של השכינה, כפי שבאו לכלל ביתוי בספרו "ازור אליהו".

ד"ר אורן צור דן בתופעה, המצואתת בתלמוד הbabeli : משא ומתן, שמקומו הnockי בסוגיה – מיותר, ועל כן יוצר אילוצים מסוימים העורכים. דיוינו מתרכו בסוגיה בבבלי עירובין.
פרופ' מנחם קלנر שיטח את עמדת הרב יוסף קאפה ז"ל (בעקבות רמב"ם), הקובע, כי יהודי הוא מי שנאמן לתורה ומוכן לעמוד באתגר של היהותו בן לעם הנבחר, שמהותו "מלך כהנים וגוי קדוש".
פרופ' מיכאל מור מציבע על שימוש כפול בביטויי "הכה שאול באלו", ודוד – בררבובתיו" –ermen
הספרות האוגריתית ועד לימיינו.

יהיו המאמרים לעילו נשמותו של הרב ד"ר שלמה חריר ז"ל.

ד"ר ניסן אררט
עורך השנתון

لتשומת לבכם:
כל המאמרים המתפרסמים בשנתון – נגישים לכל באתר האינטרנט של מכללת "שaanan":
הווצה לאור, שנתון כרך ט"ז
www.shaanan.ac.il תחת פריט ההוצאה לאור